

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4338/2019
24.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Петровић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Надежда Буквички, адвокат из ..., ради исплате по тужби и исплате и утврђења ништавости по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2195/19 од 13.06.2019. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2195/19 од 13.06.2019. године у преиначујућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке, и предмет у том делу враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 692/2018 од 01.03.2019. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име дуга исплати укупно 30.000 евра са законском затезном каматом на валуту евро на појединачне износе са датумом доспећа ближе наведеним у овом ставу изреке, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, као и да тужена накнади тужиоцу трошкове спора од 335.807,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу исплати преко износа досуђеног у ставу првом изреке, до тражених 54.000 евра са законском затезном каматом на валуту евро на појединачне износе са датумом доспећа ближе наведеним у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке одбијен је противтужбени захтев којим је тужена тражила да се обавезе тужилац да туженој на име накнаде штете исплати и то: за отклањање недостатака на лифту за превоз хране 1.400 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 29.05.2015. године до исплате, на име увећаног рачуна за струју и изнајмљивање калорифера 60.000,00 динара са законском затезном каматом од 31.03.2015. године до исплате, на име исписивања 25-оро деце по 250.000,00 динара месечно за период од 01.03.2015. године, закључно са 30.04.2016. године са законском затезном каматом почев од 01-ог у месецу за текући месец до коначне исплате и на име изгубљене зараде по 120.000,00 динара месечно почев од 26.05.2016. године до 27.06.2017. године са законском затезном каматом почев од 30-ог у месецу за текући месец до коначне исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је противтужбени захтев којим је тужена тражила да се утврди да је ништава одредба члана 4. Уговора о

промени оснивача од 27.05.2013. године и да наведена одредба не производи правно дејство као уговор о промени оснивача закључен између тужиоца и тужене, те да се утврди да је између тужиоца и тужене 27.05.2013. године закључен Уговор о закупу пословног простора у ..., уз накнаду, на тај начин што је тужилац као закуподавац издао наведени пословни простор туженој као закупцу, који је намењен за обављање делатности ... установе, на рок од 5 година са месечном закупнином од 1.000 евра месечно, укупно 60.000 евра, тако што ће купац утврђени износ закупнине плаћати у 20 тромесечних рата по 3.000 евра, с тим што прва рата доспева 01.08.2013. године, свака следећа након истека 3 месеца од претходне рате и тако што се купац обавезује да за употребу пословног простора који је предмет закупа плаћа режијске трошкове закупљеног простора. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове спора преко износа досуђеног у ставу првом изреке, а до тражених 340.407,00 динара, као и за исплату законске затезне камате на трошкове спора досуђене у ставу првом изреке за период од пресуђења 01.03.2019. године до дана извршности пресуде. Ставом шестим изреке одбијен је захтев тужене којим је тражила да се обавезе тужилац да туженој накнади трошкове спора од 591.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2195/19 од 13.06.2019. године, ставом првим изреке жалба тужене је делимично усвојена, па је првостепена пресуда преиначена у побијаном усвајајућем делу тужбеног захтева и делу одлуке о трошковима поступка (ставови први, пети и шести изреке) тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му исплати 30.000 евра са законском затезном каматом на евро на појединачне износе са датумом доспећа ближе наведеним у овом ставу изреке, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, док је одбијена жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у побијаном одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву (ставови трећи и четврти изреке). Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 111.507,99 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био оснивач ... установе „ВВ“ у ..., да је Уговором о промени оснивача од 27.05.2013. године пренео на тужену оснивачки удео уз накнаду, да је чланом 4. наведеног уговора регулисано да је накнада за 100% оснивачког удела 60.000 евра и да ће се исплатити у 20 тромесечних рата по 3.000 евра, од којих прва доспева 01.08.2013. године, а свака следећа након истека три месеца од претходне рате, да је постигнута сагласност да ће у

оквиру наведене накнаде тужилац као досадашњи оснивач издати у бесплатни закуп пословни простор у којем установа обавља делатност, који је власништво тужиоца, на рок од 5 година са обавезом установе да плаћа режијске трошкове, да је након закључења наведеног уговора промењен назив установе у ... установа „ГГ“, да је тужена тужиоцу по признаницама од 01.08.2013. године и 01.11.2013. године исплатила по 3.000 евра и да после ових уплата, уплата више није било.

У пословном простору постоји централно грејање на градску топлану, као и да постоји топлотна пумпа за приземље где су смештена деца, а друга на спрату, где се налази кухиња, да постоји могућност грејања у време када Градска топлана не испоручује топлотну енергију јер се тада грејање пребацује на сопствено грејање, да је грејање нормално функционисало до краја 2014. године, да је топлотна пумпа престала да функционише 10.01.2015. године, због чега је тужилац од тужене за поправку тражио 800 евра што она није прихватила, већ је њен супруг поправио другу пумпу али грејање није ни са овом пумпом функционисало, због чега је тужена донела своје калорифере и на тај начин обезбедила грејање за установу, да тужена није редовно измиривала режијске трошкове (струја, вода, телефон) због чега су тужиоцу, на кога су гласили рачуни, у другој половини 2015. године стизале опомене пред искључење, да је због неплаћених рачуна за струју објекат искључен са електро мреже 20.04.2016. године, након чега је установа тужене привремено обуставила рад 26.04.2016. године. Тужилац је крајем априла 2016. године ушао у државину пословног простора, почетком маја променио је браву на улазним вратима, а у августу 2016. године постигао договор са ПУ „ДД“, чији је оснивач Град ..., да им изда пословни простор од септембра 2016. године за закупнину од 800 евра месечно; да се пословни простор састоји од дела који се налази у приземљу за смештај деце и дела који се налази на спрату, где се налази кухиња, а који су повезани теретним лифтом за допремање хране, да је у вези функционисања теретног лифта било неких проблема, као и да у ... установи тужене није био уписан довољан број деце да би се покрили трошкови пословања и остварила зарада.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу на име дуга исплати укупно 30.000 евра са припадајућом каматом, док је у преосталом делу одбио тужбени захтев, закључивши да је уговором о промени оснивача тужилац на тужену пренео целокупно пословање ... установе, укључујући оснивачка права, коришћење пословног простора и постојеће опреме за цену од 1.000 евра месечно на 5 година са обавезом исплате у 20 тромесечних рата од по 3.000 евра, па како је установа престала са радом априла 2016. године обавезао је тужену на исплату неплаћених 10 рата са каматом, док је противтужбени захтев одбио у целости оценивши да тужена није доказала да је кривицом тужиоца претрпела штету коју је тражила у противтужбеном захтеву.

Побијаном одлуком другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, закључивши да тужилац, на коме је у смислу одредбе члана 231. ЗПП био терет доказивања, није предложио доказе на основу којих би се утврдиле чињенице да ли је промена оснивача регистрована у регистру надлежног привредног суда, није предложио доказе на основу којих би се утврдиле чињенице од којих зависи питање пасивне легитимације тужене у овој парници и границе њене одговорности, имајући у виду одредбе Закона о привредним друштвима, које се односе на престанак друштва ликвидацијом, као и да није предложио доказе на основу којих би се утврдило да ли је тужилац, као поверилац, у случају да је оглас објављен, пријавио своје

потраживање, нити је предложио доказе да ли је преостала имовина установе у ликвидацији и у ком износу, имајући у виду да оснивач установе одговара до висине примљеног износа ликвидационог остатка, због чега је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, док је одбијена жалба тужене у делу одлуке о противтужбеном захтеву уз закључак да тужена није активно легитимисана за вођење поступка против тужиоца, ради наплате потраживања по противтужбеном захтеву, будући да је установа тужене била овлашћена да у поступку ликвидације покрене и води поступак против тужиоца, ради наплате потраживања установе према њему.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, на основу Уговора о промени оснивача од 27.05.2013. године тужилац, као оснивач ... установе „ВВ“ у ... поступио је у складу са одредбом члана 17. став 1. ЗОО, јер је делимично испунио уговорну обавезу и то тако што је на тужену пренео целокупни оснивачки удео уз накнаду, будући да је чланом 4. наведеног уговора било предвиђено да је накнада за 100% оснивачког удела 60.000 евра, да је постигнута сагласност да ће у оквиру наведене накнаде тужилац као досадашњи оснивач издати у бесплатни закуп пословни простор у којем установа обавља делатност, који је власништво тужиоца, на рок од 5 година, али тужена није била у пословном простору 5 година како је уговорено, већ је тужилац крајем априла 2016. године ушао у државину пословног простора, а почетком маја променио је браву на улазним вратима. Након закључења наведеног уговора, тужена је наставила да обавља делатност, с тим да је промењен назив установе у ... установа „ГГ“, а установа тужене привремено је обуставила рад 26.04.2016. године. Тужена за извршени пренос оснивачког удела није у целости исплатила уговорену накнаду од 60.000 евра у динарској противвредности, на начин како је то предвиђено одредбом члана 4. уговора (исплата у 20 тромесечних рата по 3.000 евра, од којих прва доспева 01.08.2013. године, а свака следећа након истека три месеца од претходне рате), већ је тужена (према до сада утврђеном чињеничном стању) тужиоцу исплатила од по 3.000 евра по признаницама од 01.08.2013. године и 01.11.2013. године. Имајући у виду напред изнето, тужена није у целости поступила по уговором преузетој обавези, односно није поступила у складу са одредбом члана 17. став 1. ЗОО, по којима је и тужена, као једна од уговорних страна дужна да изврши своју уговором преузету обавезу и одговорна је за њено испуњење. Имајући у виду напред наведено, те чињеницу да су тужилац и тужена закључили уговор о промени оснивача као физичка лица, да је наведени уговор резултат слободно изражене воље уговарача, да је тужилац на тужену пренео целокупни оснивачки удео уз накнаду, као и да је постигнута сагласност да ће у оквиру уговорене накнаде тужилац као досадашњи оснивач издати у бесплатни закуп пословни простор у којем установа обавља делатност, који пословни простор је власништво тужиоца (а не ... установе „ВВ“), стога је по оцени Врховног касационог суда погрешан закључак другостепеног суда да се у конкретном случају имају применити одредбе Закона о јавним службама и Закона о привредним друштвима.

Имајући у виду наведено, основано ревидент указује да у тренутку склапања уговора ... установа „ВВ“ није имала у својини ни непокретну, а ни покретну имовину, јер се делатност обављала у пословном простору у власништву тужиоца и са опремом у власништву тужиоца, те да тужилац није био у било каквом пословном и уговорном односу са ... установом „ГГ“, јер уплате које су извршене нису исплаћене са рачуна ПУ „ГГ“. Међутим, другостепени суд због погрешне примене материјалног права, није

ценио наводе жалбе тужене о правилности утврђеног чињеничног стања на околност да ли је тужена поред наведених уплата по признаницама од 01.08.2013. године и 01.11.2013. године (од по 3,000 евра), вршила још неке уплате након овог периода, будући да из навода жалбе произилази да је уплате вршила по ратама које доспевају 01.02.2014. године, 01.05.2014. године и 01.08.2014. године, а који могу бити од утицаја на правилност одлуке, због чега је чињенично стање непотпуно утврђено, те другостепена пресуда није могла бити преиначена, због чега је укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење о тужбеном захтеву у смислу одредбе члана 416. став 2. ЗПП.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од одлуке о главној ствари.

У поновном поступку другостепени суд ће водећи рачуна о изнетом у овом решењу донети нову закониту одлуку о жалби тужене.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић